

การศึกษาวิจัย"สภาพตลาดแรงงาน ความสนใจของผู้สมัครงานและผู้ประกอบการ กรณีวันนัดพบแรงงานที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2538" ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเน้นการเก็บข้อมูลตามแบบสลิค โดยการส่งผู้ช่วยนักวิจัยออกเก็บข้อมูลในรูปของการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นระยะ และบางครั้งก็ขอสัมภาษณ์จากกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับงานวันนัดพบแรงงานในครั้งนั้น การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายนั้น ได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ชนิดมีรูปแบบ หมายถึงผู้สัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์อยู่แล้ว และสัมภาษณ์โดยไม่มีรูปแบบ หมายถึงการสนทนากับกลุ่มหรือบุคคลเป้าหมายเกี่ยวกับสภาพตลาดแรงงาน การจัดงานวันนัดพบแรงงานและข้อคิดเห็นต่างๆ อย่างอิสระ

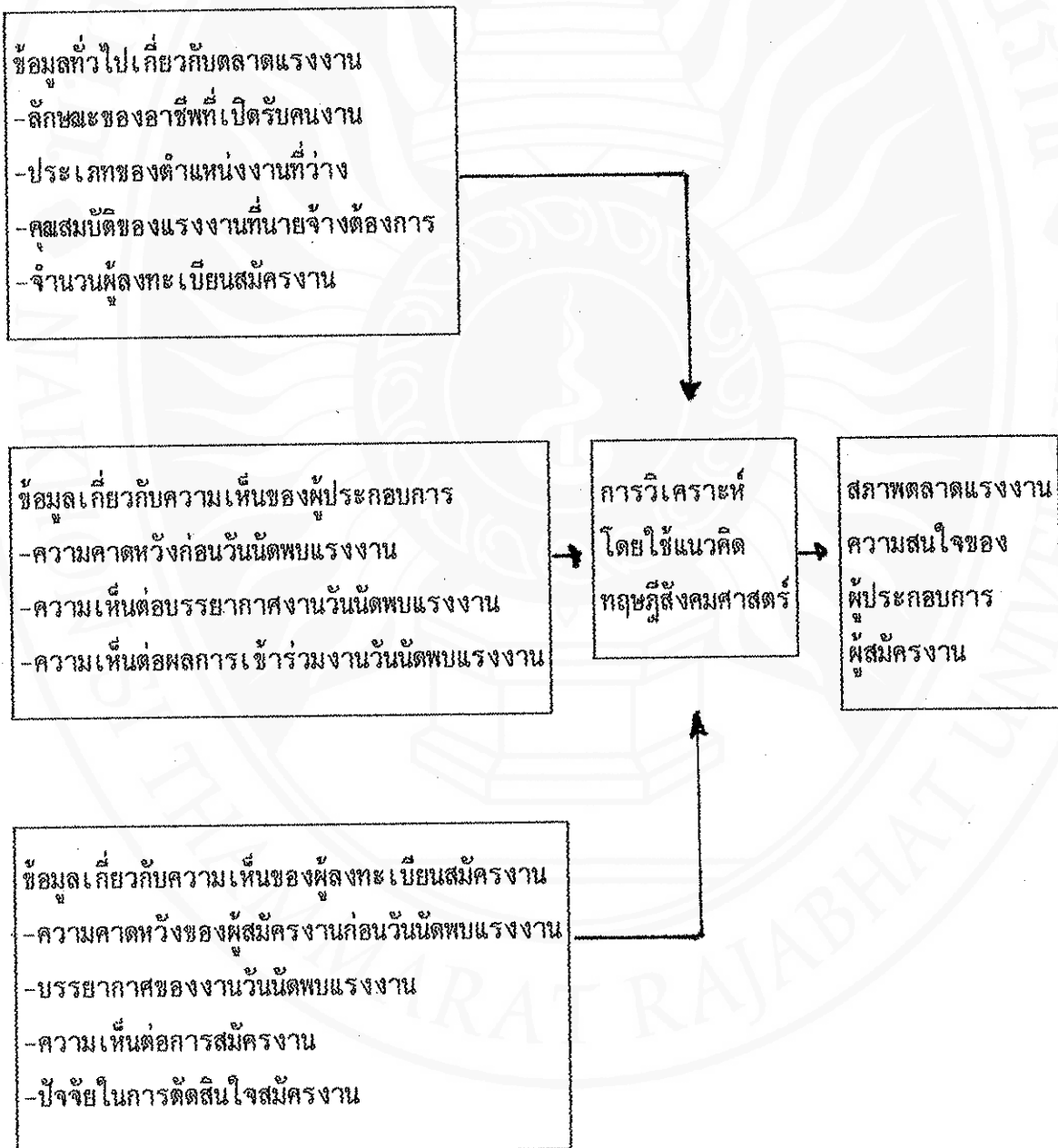
กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง "สภาพตลาดแรงงาน ความสนใจของผู้สมัครงานและผู้ประกอบการ กรณีวันนัดพบแรงงานที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2538" เป็นการวิจัยเพื่ออธิบายลักษณะทางสังคมของตลาดแรงงานเป็นหลัก จึงไม่ใช่เป็นการวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐาน¹ แต่เป็นการศึกษาหาคำอธิบายสภาพการ ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของตลาดแรงงาน แนวโน้มการขยายตัวของอาชีพต่างๆ ความสนใจที่จะสมัครงานของกลุ่มคน ตลอดจนแนวความคิดของผู้ประกอบการต่อการจัดงานวันนัดพบแรงงาน

การศึกษาสภาพตลาดแรงงานจากงานวันนัดพบแรงงาน จึงต้องอาศัยการศึกษาสังเกตเป็นหลัก แล้วนำเอาปรากฏการณ์ต่างๆที่พบเห็น มาหาสาเหตุ ปัจจัยของปรากฏการณ์นั้นๆเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น ได้นำเอาแนวความคิดจากทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ มาเป็นแนวทางในการสังเกต เป็นแนวทางในการสร้างแบบในการสัมภาษณ์อย่างมีแบบแผน และการสัมภาษณ์อย่างไม่มีแบบแผน

¹ เบญจมา ยอดดำเนิน-อัครดิษฐ์และคณะ การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เทคนิคการวิจัยภาคสนาม

กรอบแนวคิดในการศึกษา "สภาพตลาดแรงงาน ความสนใจของผู้สมัครงานและผู้ประกอบการ
กรณีวันนัดพบแรงงานที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2538" มีดังนี้

การเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ช่วยได้เตรียมผู้ช่วยนักวิจัยจำนวน 10 คน เพื่อช่วยในการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกต การสัมภาษณ์จากแบบสัมภาษณ์และการสัมภาษณ์ทั่วไป ซึ่งผู้ช่วยนักวิจัยทั้ง 10 คน ได้ผ่านการฝึกเทคนิคการสังเกต เทคนิคการสัมภาษณ์และการสนทนาเพื่อหาข้อมูลทางสังคมศาสตร์ที่ต้องการ

การเก็บข้อมูลด้วยการสังเกต คณะผู้ศึกษาได้กระจายทีมงานออกสังเกตพฤติกรรมของผู้ประกอบการและผู้สมัครงานที่มาร่วมงานวันนัดพบแรงงานในครั้งนี้

ประเด็นสังเกตที่เตรียมการส่วนใหญ่จะเน้นสังเกตความรู้สึกต่าง ๆ ดังนี้

การแสดงออกด้านสีหน้า ท่าทางในการติดต่อเจ้าหน้าที่ว่าเป็นสีหน้าแห่งความหวัง สีหน้าของความพึงพอใจ สีหน้าของความไม่พอใจ ความผิดหวัง การสังเกตจึงพยายามกระจายการสังเกตไปทั่วบริเวณงาน

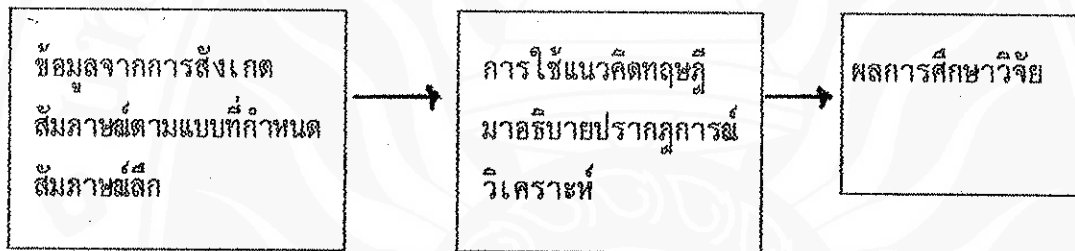
การแสดงออกจากการทำที่ อากัปกริยาต่างๆระหว่างการติดต่องานหรือขณะผู้ประกอบการกำลังสัมภาษณ์ผู้สมัครงาน โดยเน้นกริยาของการให้เกียรติซึ่งกันและการ การตอบโต้ระหว่างกันในช่วงสนทนา การดูพฤติกรรมเด่นต่างๆ

การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยได้กระจายกันสัมภาษณ์ผู้ลงทะเบียนสมัครงานสาขาต่างๆที่สมัครงานแล้ว และสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่ได้รับสมัครบุคคลไปแล้ว ตามแบบที่ได้เตรียมไว้ เพื่อทราบถึงความเห็นก่อนวันนัดพบแรงงาน บรรยากาศของงานวันนัดพบแรงงาน และผลการมาร่วมงาน ว่ามีความเห็นในเรื่องนั้นๆอย่างไร

การสัมภาษณ์แบบลึก เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ผู้วิจัยเลือกใช้ เพื่อเจาะหาข้อมูลรายละเอียดในเรื่องที่ศึกษามากขึ้น โดยการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากบุคคลที่มีพฤติกรรมแปลกแยกจากคนอื่นๆทั่วไป ทั้งผู้ประกอบการและผู้สมัคร พยายามสัมภาษณ์บุคคลจากบุคคลเป้าหมายที่มาจากหลายประเภทให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงให้มากที่สุด การสัมภาษณ์แบบลึกมักจะเป็นการสัมภาษณ์เชิงสนทนา เปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกอย่างอิสระ โดยไม่รู้ว่ากำลังถูกสัมภาษณ์อยู่

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การใช้แนวคิด ทฤษฎีทางสังคมศึกษาเป็นแนวในการวิเคราะห์ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดหลักจากแนวคิด ทฤษฎีทางสังคมมาอธิบายถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ตามข้อมูลที่ได้มา หาสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมนั้นๆ สภาพความเข้มข้นของพฤติกรรม ตลอดจนแนวโน้มในอนาคต

2. การจัดสนทนากลุ่ม (FOCUS GROUP DISCUSSION) การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้จะทำ เมื่อผ่านการวิเคราะห์ขั้นที่ 1 มาแล้ว โดยเชิญผู้ในเรื่องแรงงาน และผู้ช่วยนักวิจัยที่อยู่ในเหตุการณ์ขณะเก็บข้อมูลมาร่วมด้วย การจัดสนทนากลุ่มได้ทำ 3 ครั้ง แต่แต่ละครั้งได้ใช้เวลาอย่างอิสระเต็มที่

3. การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตาราง เพื่อให้ผู้อ่านงานวิจัยได้รับทราบข้อมูลจริง โดยไม่ใช้สถิติช่วยในการวิเคราะห์ ตารางที่เสนอจึงเป็นตารางแสดงข้อมูล และได้เสนอคำอธิบายข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น